בס"ד

והגית בו יומם ולילה

שיעורו של הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

הסודות להצלחה שלך

www.yoursuccesstoolbox.com

תוכן העניינים

והגית בו יומם ולילה/הגאון רבי בן ציון מוצפי 12

בס"ד

והגית בו יומם ולילה

שיעורו של הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

נסכם קצרה את השיעור של אתמול

אַנְטִיגְנוֹס אִישׁ סוֹכוֹ קִבֵּל מִשִּׁמְעוֹן הַצַּדִּיק.

הוּא הָיָה אוֹמֵר:

אַל תִּהְיוּ כַּעֲבָדִים הַמְשַׁמְּשִׁין אֶת הָרַב עַל מְנָת לְקַבֵּל פְּרָס,

אֶלָּא הֱווּ כַּעֲבָדִים הַמְשַׁמְּשִׁין אֶת הָרַב שֶׁלֹּא עַל מְנָת לְקַבֵּל פְּרָס.

לעומת זאת, בגמרא במסכת פסחים (דף ח.) אמרו רבותינו, האומר (הנני נותן) "סלע (סכום כסף) זה לצדקה בשביל שיחיה בני", הרי זה צדיק גמור. כלומר, אדם שנותן צדקה, ואומר בפירוש, שהוא נותן את הצדקה כדי שבנו יחיה, הרי זה צדיק גמור, ואין שום פגם במה שהוא עושה.

הרמב"ם: האדם צריך לתת כמו אדם שמשרת את אביו. כלומר יבקש שבנו יחיה.

הרמב"ן: האיסור הוא לנסות את הקב"ה.

פלטיאל: לא אמר בלשון בקשה אלא בלשון שבועה. אעשר אעשרנו לך.

הרקנטי: זה מיראה וזה מאהבה. אנטיגנוס אמר להם עבדו את השם באהבה. מי שאמר שיחיה בני זה נקרא שעובד מיראה.

רבינו בחיי הביא 4 מדרגות.

רבינו בחיי אמר שאסור לנסות את השם.

התוספות: לא להתחרט על מתן הצדקה. או מצוה אחרת. אם מתחרט מפסיד ונענש.

רבינו רוזניס: שמדובר רק בצדקה כי בצדקה העני נהנה. לכן אמר צדיק גמור. ושלא יעשה כך מלכתחילה.

הרשב"צ: שלא יתחרט על המצוה.

המהר"ל: כאן מיראה כאן מאהבה. מיראה סלע זה לצדקה על מנת שיחיה בני. לעבוד את השם מאהבה: אל תהיו משמשין...

הרטב"א,רבי יום טוב בן אברהם אַשְׁבִּילִי היה מגדולי רבני ספרד בתקופת הראשונים. חידושיו ידועים בחריפותם ובלשונם הבהירה והברורה, והם משמשים אחד המקורות החשובים בלימוד התלמוד בעיון.: צדיק. אבל לא חסיד. כנ"ל הפני יהושע. הרב יעקב יהושע פַלָק (1680, כ"ח בכסלו ה'תמ"א - 1756, י"ד בשבט ה'תקט"ז) היה רבן של לבוב, ברלין, מץ ופרנקפורט על המיין. מחבר סדרת ספרי פני יהושע על התלמוד הבבלי.

החיד"א: שאתה נותן לצדקה אל תעשה איתו שום תנאי. אם אתה נותן תוספת שם אתה יכול להגיד סלע זה לצדקה על מנת שיחה בני...

הגינת ורדים: לתת לשם כבוד זו עבירה.

המהרש"א: אם עושה לכבוד שלו יקבל עונש.

ערוך לנר: הנותן צדקה שיחיה בנו=עובד את השם לא מאהבה.

אדם צריך ללמוד הרבה מוסר ולאהוב את המוכיחים. שנא את החנפים. כמו שהיום הילד רע מעללים והוא קורא לו צדיק. אדם צריך להיות אוהב תוכחות. מה יעשה אדם וינצל מחיבוט הקבר? יהיה אוהב את הצדקות ואוהב את התוכחות. ולא יבעט. יקבל באהבה את מה שמוכיחים אותו וירחמו עליו מן השמיים.

רבינו יונה זכותו תגן עלינו כותב: תדע שכשאתה מקשיב דברי מוסר וקבלת עליך לשנות דרכיך והסכמת אתה הופך את מידת הדין למידת הרחמים ואתה נעשה אדם חדש. כמו ביום הכיפורים. שמעת מוסר וקבלת, הקב"ה נותן לך לב חדש. כותב החידא, אל תשכח מה היה נוהג הרש"ל, ענק שבענקים. תקיף גדול בפוסקים. הוא כתב על עצמו שכשהוא יפטר יבוא רש"י לקבל את פניו. מדוע? משום שהוא היה מיישב את דבריו. רבינו שלמה לוריא היה מתכופף ושומע דברי תוכחות. פעם אחת הוכיח אותו וסיים. אמר לו: היום לא תקבל כסף כי שתקת על שאחרתי לבית הכנסת. איך אוכיח אותך ורבינו תם נכנס איתך. והוא אישר שאכן רבינו תם ליווה אותו כי הוא יישב את דבריו. מה יגיד אדם בשר ודם שהוא קרוץ מחומר? לכן צריך לדעת עליו להשפיל את עצמו ולשתוק.

החיי אדם, כותב שכשאדם שומע מוסר הוא מכבד את הקב"ה בזה.

הקב"ה שמח בבניו שמקבלים את המוסר.

יש עני ויש עשיר.

יש בריא ויש חולה.

כולם מתים בסוף ומגיעים למשפט. איך נינצל? תלמד מוסר ותקבל על עצמך להיכנע וע"י זה ימחלו לך את העוונות. הפלא ופלא. פלא פלאים.

ביטול תורה חמור יותר מכל העבירות. להיזהר בזה מאד.

◆ **מי אמר את הפסוק על מה אבדה הארץ?**

שאלו לחכמים ולא אמרו.

על מה אבדה הארץ? רצוח וגנוב ונאוף. לקחו את ירמיה וזרקו עליו סלעים. ויאמר ה' אל עזבם את תורתי. לא קבלו עליהם לימוד תורה כמו שצריך. ויתר הקב"ה על עבודה זרה, גילוי עריות ולא ויתר על ביטול תורה. זה היום העוון הכי מצוי. אנשים מפטפטים....תגיד תהילים. תגיד משניות. פרקי אבות. ביטול תורה מחריב את העולמות. אם לא מלמד את בנו תורה כאילו קוברו. בלי לימוד תורה אדם לא שווה כלום. איך הגיע עמלק עלינו?

ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים. מלמד שרפו ידיהם מהתורה. למדו בריפיון. יזהר מאד ללמוד תורה וככה מכניע את עמלק. החיד"א כותב שביום פורים יזהר מאד ללמוד תורה. שרוב העולם לא לומדים תורה עסוקים במשלוח מנות. לא באנו לכאן לאכול ולשתות. בפורים השכר שלך פי מיליון מיום אחר.

בעצלתיים שאדם מתעצל ללכת לבית המדרש אז "המקרה במים עליותיו". זה שפע זה מראה שבשמיים אוהבים אותנו. נותנים לנו גשם. זה סימן שיש רצון לתת לנו.

רבי משה גלנטי היה הרשל"צ. לא ירד גשם. עשו תפילות ולא עזר. הלכו לשמעון הצדיק ברגל. אמר להם תביאו מעילי גשם. כשיצאו היה שמש וחום. ראה אותו הקצין הטורקי ימח שמו נתן לו סטירה. הרב שתק. הלכו והתפללו אצל שמעון הצדיק. בכו אחרי השפלת הרב. ושבו בתשובה. והנה באה הרוח. וירד גשם. והתמלאו כל הבורות מים. אי אפשר היה ללכת מרוב המים. הקצין ירד מהסוס

והעלה את הרב על הסוס ורקד עם הרב. ואמר זה צדיק אמיתי. הקציץ צחק וקילל את הישמעאלים.

למה יצאו בגולה? בכו תבכה בלילה.

למה בלילה?

מי שבוכה בלילה קולו נשמע.

כשלקחו הקסדים אותם לגלות לא הסכימו להם לבכות. בלילה היו בוכים. ולמה בכו? בגלל העוון של ביטול תורה. והגית בו יומם ולילה. .הרמבם: למד כל היום ולא למד בלילה לא קיים את המצוה. עלינו ללמוד ביום ובלילה. הפלא יועץ: כמה סוגיות יש. אלפי ידיעות יש בתורה. כשנכנס לבית דין של מעלה שואלים אותו למה לא למדת? ....רחבה היא מיני ים.....כל חפציך לא ישוו בה. /משלי.

חפציך זה חפצי שמיים. נגיד הוא פתח ישיבה. 100 תלמידים. הולך לחפש כסף לפרנס אותם. בינתיים הוא לא לומד תורה. תיקח אנאלפבית שלא יודע ללמוד. שאין לו שכל להבין כלום. כותב הפלא יועץ, יש בתורה אלפי ידיעות והוא לא לומד אותם. יקדים וילמד הלכות. כמה הלכות ברכות יש. ברכה ראשונה. ברכה אחרונה. כמה פעמים שוכח לברך ברכה אחרונה ועל זה ידונו אותו בשמיים. אח"כ צריך ללמוד נביא. פסוק אחד אנחנו לא יודעים להגיד. מה עם ספר משלי? ואיוב? איזה מילים. איזה חכמה.

היה מלך נוצרי בספרד. המלך היה מתייעץ עם הרב. ומישהו קינא ברב והיה מקטרג על הרב. יום אחד אמר הרב בוא נעשה מבחן הוא ישאל אותי 3 שאלות בתנך ואחכ אני אשאל אותו. יהיה לזה סוף. תעמיד 2 שומרים עם גליוטינה. מי שיגיד חכה רגע כורתים לו את הראש. אמר לגוי שיתחיל קודם. הגוי שאל הרב ענה. הרב שאל "כַּתַּר־לִי וְעֵיר וַאֲחַוֶּךָּ כִּי עוֹד לֶאֱלוֹהַּ מִלִּים:" (איוב פרק לו פסוק ב)

מה פירוש? והגוי אמר חכה רגע. מיד כרתו לגוי את הראש.

תהילים ללמוד עם פירוש. משלי. דברי ימים. כל ההיסטוריה של עם ישראל. צריך ללמוד כל יום חצי שעה מוסר וזו תרופה לכל היום. ויזהר מחברים ששורפים לך את הזמן.

בזוהר חדש מעשה ברבי יוסי שהיה תלמיד רבי שמעון בר יוחאי. הוא נכנס לבית המדרש ושאל למה הגלות כ"כ ארוכה. תאר לעצמך לפני 1800 שאל זאת. מה ענה לו? גלות ראשונה אבות הקדושים התפללו "וזכרתי בריתי יעקוב ואת את בריתי יצחק ואף את בריתי יעקוב...." פרשת בחוקותי.

בית ראשון לשון רבים.

בית שני לשון יחיד.

בגלל שבטלו תורה.

בית ראשון אחרי 70 שנה נבנה בית שני.

בית שני מאז לא נגאלנו.

למה?

הגאולה הזו תהיה ע"י משה. הגאולה הקודמת היתה ע"י האבות.

הקב"ה יגאל אותנו כשיש תורה.

הנה לומדים תורה כעת יש פחות אסונות.

תורה ציווה לנו משה מורשה קהילת יעקוב.

מה זה מורשה?

מורשה לשון עוני. אנחנו עניים בתורה. לכן המשיח לא בא. לשון עניות.

בא רבינו חיים בן עטר ואמר על הפסוק מפרשת ויחי אִסְרִי לַגֶּפֶן עִירֹה וְלַשֹּׂרֵקָה בְּנִי אֲתֹנוֹ כִּבֵּס בַּיַּיִן לְבֻשׁוֹ וּבְדַם־עֲנָבִים סוּתֹה סוּתוֹ: (בראשית פרק מט פסוק יא)

יהודה יוצא לקרב כי יש בו תורה.לֹא־יָסוּר שֵׁבֶט מִיהוּדָה וּמְחֹקֵק מִבֵּין רַגְלָיו עַד כִּי־יָבֹא שִׁילֹה וְלוֹ יִקְּהַת עַמִּים: (בראשית פרק מט פסוק י)

מה זה סותו? כיסוי.

אז למה כפל לשון?

מי שיש לו עוונות אז הבגד של הנשמה מלוכלך. איך ינקה אותה? ע"י התורה.

ובדם ענבים, מה זה? כשאין מספיק תורה אז אין במה לרחוץ את העוונות. אז נשפך דם.

כיבס ביין לבושו זה טוב.

דם ענבים זה רע.

תראה מה עושה שיש תורה. התורה מגינה מכל המזיקים והמשחיתים. אדם שלומד תורה בדרך יוצאים מזיקים יוצא מלאך ואומר תסתלקו מכאן הוא למד

תורה. .כשנפטר הגאון מוילנא. תדעו שנשמתו עלתה למרום. התורה לוותה אותו ולא נתנה לאף מזיק להתקרב אליו.

רבי יום טוב היה רב של בית אל. הוא כתב את סידור הרש"ש. לפני 135 בנו את השכונה הבוכרית. בנו בית למשיח ברחוב עזרא בנין מפואר וחיכו. אין לנו רב. הלכו לרבי ידידיה יוסף הלוי. הוא אמר להם לקחת את בן דודו שהיה עני מרוד בצפת. לפעמים היה משיג גבינה ושם בכריך. חוזר הביתה בלילה מבית המדרש. אימו היתה זקנה. היתה הולכת עד בריה להביא מים. היתה מוכרת מים כדי להביא אוכל. הוא בא מצפת לירושלים. היה פוסק הלכות. היה הולך לחצר רק בליל שבת. דברי אש היו יוצאים מפיו. נפטר שבע ימים. אחרי חודש בא בחלום לחכם נתן סלם. שאל אותו: איך עבר עליך בית דין של מעלה? אל תשאל. הלך 3 ימים בחושך. חכם יהושוע שרהבני האיר לו את הדרך. והגיע לבית של מעלה. אמר לו: אני לא יכול לספר לך. דבר אחד אני יכול להגיד לך: מי שלומד תורה מתחשבים בו שם הרבה. התורה מצילה את האדם. וצריך להיזהר בזה.

אל תתעסק בדברים שגוזלים את זמן הלימוד שלך.

התורה נבראה לפני ששת ימי בראשית. התורה היא מעל הזמן ולכן מגינה כאן, בקבר ובעולם הבא. אומר המרש"א, שגם בעולם הבא היא מצילה ממקטרגים.

משל לאדם שהיה מהלך בדרך, והיה חושך. בא אחד הביא לו פנס. הציל אותו מקוצים. מברקנים. מלסטים. עד שהגיע למקומו? מי אלה הקוצים? פרנסה. יש לך לך תורה תהיה לך פרנסה. התורה תציל אותך מברקנים. מה זה ברקנים? מלחמות.

מי אלה ליסטים? עוונות. אדם פוחד שעוונות יקטרגו עליו.

הגאון מוילנא: בזמן שהוא עסוק במצווה, המצווה מגינה עליו. כשעוזב את המצוה לא שומרת. אבל תורה שומרת בכל מצב. שנאמר בשכבך תשמור עליך. אדם אדם לומד בסוכות הלכות פסח. זה תורה. מקבל שכר. לומד בפסח הלכות לולב זה שומר עליו. לכן ילמד תורה יומם ולילה ולא יבטל אפילו רגע ולא יפחד משום אויב.

סיכום

לימוד תורה, צדקה, יראת שמיים, אהבה לה' וקבלת מוסר.

הנה תמצית הדברים:

1. לימוד תורה לשם שמיים: אנטיגנוס איש סוכו מזהיר לא ללמוד תורה מתוך כוונה לקבל פרס. עם זאת, חז"ל מתירים לתת צדקה מתוך כוונה שיצא מזה טוב,

כמו לחיים טובים לילדיו. הדעות השונות על כך מובאות דרך רמב"ם, רמב"ן, רבינו בחיי, מהר"ל ואחרים.

2. קבלת מוסר ותשובה: החיד"א, רבינו יונה ואחרים מדגישים את חשיבות קבלת תוכחות והקשבה למוסר לשם שינוי והתקרבות לה'. קבלת מוסר אמיתית הופכת את מידת הדין לרחמים ומקנה לאדם לב חדש.

3. ביטול תורה וחשיבות לימוד התורה: ביטול תורה הוא מהחמורות שבעבירות, כפי שירמיהו הנביא חזה על חורבן הארץ. לימוד תורה הוא הכוח המגן על האדם מכל פגע. אפילו ביום פורים, כותב החיד"א, יש להשתדל ללמוד תורה.

4. שמירה והגנה שמעניקה התורה: התורה מגינה על הלומד בעולם הזה, בקבר ובעולם הבא. היא מעניקה פרנסה, מגנה ממלחמות ועוונות, ושומרת על האדם בכל עת, כמו שנאמר "בשכבך תשמור עליך".

5. ענווה וקבלת ביקורת: החיד"א מביא סיפור על הרש"ל שהיה מקבל תוכחות באהבה כדי לתקן את דרכו. זהו מסר חשוב לכל אדם לשמור על ענווה ולדעת לקבל ביקורת.

6. סיפור על גאולה ותשובה: רבי יוסי שאל את רשב"י על גלות ארוכה. המענה היה שהגלות תיגמר רק כשישובו ללימוד התורה באמת, וזו תהיה הגאולה השלמה.

7. משל המסמל את ערך התורה: התורה משולה לפנס המנחה את האדם בדרכו, מגנה עליו מכל מכשול, קוצים וליסטים.

זכות התורה תעמוד לנו לדורי דורות. חזקו ואמצו!

◆ **והגית בו יומם ולילה/הגאון רבי בן ציון מוצפי**

רשימות

רשימות

רשימות

הסודות להצלחה שלך

לתת, לאהוב, לצמוח

www.yoursuccesstoolbox.com

סרקו לאתר

לכל החוברות באתר